

La Ciutat Invisible, SCCL
Riego 35, baixos
cooperativa@laciutatinvisible.coop
08014 - Barcelona
Telf: 93 298 99 47

Col·lectiu EINES
col.lectiueines@gmail.com

Dones, migracions i intervenció social: eines per una pràctica política

Dates: 18 i 25 de setembre, 2 i 9 d'octubre de 2014.

Horari: de 18 a 21h.

Durada: 12 hores lectives.

Equip docent: Col·lectiu Eines (Carla Alsina Muro, Christell Keller Garganté i Mireia Vehí Cantenys)

Preu: 50 €

Objectius

Aquest curs pretén aprofundir en l'anàlisi de les migracions des d'una perspectiva feminista interseccional. La migració és un fenomen majoritàriament pensat en masculí i les dones, que són la meitat de les persones migrades arreu del món, queden sovint invisibilitzades. La invisibilitat no és tant en relació a les xifres sinó en relació a l'imaginari de les migracions i, en conseqüència, en el disseny i l'aplicació de polítiques i d'intervencions en relació a les persones migrants, que es dissenyen des d'una mirada androcèntrica.

L'objectiu principal del curs és saber reconèixer tots aquells elements que situen a les dones migrants en aquesta situació d'invisibilitat.

En primer lloc s'introduiran els conceptes bàsics de la qüestió: la clivella de gènere i el fenomen de la migració. Volem posar en qüestió els estereotips lligats a les migracions, on se situa al punt de mira una població jove, masculina que va als països "desenvolupats" cercant oportunitats de treball que les persones autòctones rebutgen.

Amb la utilització d'aquests conceptes es vol analitzar la situació específica de les dones en els processos migratoris, així com el paper que juguen en la vida pública de la societat d'acollida.

Es farà esment i es descriuran les polítiques públiques i les lleis que pretenen gestionar la desigualtat de gènere, d'una banda, i les migracions d'altra. Té especial interès aturar-se en aquelles que regulen la situació de dones migrants, plantejar-se els seus objectius així com el seu punt de partida, tot qüestionant les metodologies emprades per situar una problemàtica social.

Es posaran de manifest perspectives d'anàlisi i metodologies que apropen a les poblacions i situen l'objecte d'estudi en una posició d'agent actiu i propositiu. Serà central la metodologia d'Investigació Acció Participant, que proporciona eines que permeten, a les poblacions afectades per diferents conflictes, reapropiar-se'ls i formar part d'un procés d'empoderament i participació política. A partir d'aquest procés d'empoderament serà possible entendre millor quines són les eines d'intervenció més adients.

Programa del curs

Mòdul 1: Dones en el procés migratori i la qüestió de gènere al destí migratori

Dijous 18 de setembre de 2014

Elements explicatoris de les migracions: individuals, estructurals i relacionals.

Feminització de les migracions i les migracions amb perspectiva de gènere: economia transnacional de cures, i feminització de les migracions.

Models de migracions de les dones: opresions i factors d'apoderament.

Exercici: "veus de les dones" llegir el procés migratori a partir d'experiències particulars.

Mòdul 2: Gestió de la diversitat i la igualtat

Dijous 25 de setembre de 2014

Polítiques públiques locals i la configuració de les demandes.

Parlem d'estrangeria: marc legal d'estrangeria a l'Estat espanyol i a la Unió Europea. Polítiques públiques locals de migració: anàlisi dels models de gestió migratòria.

Parlem de ciutadania amb perspectiva feminista: el treball com a dispositiu d'accés i d'exclusió.

La ciutadania com a trava i no com a dret.

Tornem als models de gestió migratòria: què passa amb les dones, el mercat laboral i la ciutadania a la pràctica?

Exercici: anàlisi pràctic de polítiques públiques de gènere i de migracions locals.

Mòdul 3: Metodologies d'estudi i d'intervenció participatives

Dijous 2 d'octubre de 2014

Metodologies d'investigació i intervenció social: la IAP com a eina d'estudi i de canvi, presa de consciència, apoderament, etc.

Introducció a la Investigació Acció Participant Intervenció social amb perspectiva interseccional.

Eines d'intervenció social i promoció de l'autoocupació: experiències pràctiques

Mòdul 4: Trencant la dicotomia subjecte-objecte en la intervenció directa

Dijous 9 d'octubre de 2014

Coneixement situat i l'experiència com a font de coneixement.

Taula rodona: experiències d'autoorganització de la gestió de la diversitat i la igualtat (Ponents a confirmar).

Bibliografia bàsica

BRAH, A. (1996) *Cartografías de la diáspora, identidades en cuestión*. Traficantes de sueños, Colección Mapas 30, Madrid.

GOICOECHEA, E. (2007) *Etnicidad, identidad y migraciones*. Universitaria Ramon Areces, Madrid.

HERRERA, G. i RAMÍREZ, J. (eds.) (2008) *América Latina migrante: Estado, familias, identidades*. FLACSO, Ecuador.

MORENO, I. (2004) "¿Violencia étnica o violencia de Estado? Nacionalismos estatalistas, etnonacionalismos y minorías étnicas" A *El ayer y el hoy: lecturas de antropología política*. UNED, Madrid.

NASH, M, TELLO, R i BENACH, N (2005) *Immigración, género y espacios urbanos*. Bellaterra, Barcelona.

ROQUE, M.A. (1999) *Dona i migració a la Mediterrània occidental*. Proa, Barcelona.

PICCHIO, A; (2001) "Un enfoque macroeconómico "ampliado" de las condiciones de vida". Departamento de Economía política, Universidad de Módena. Conferència inaugural de les jornades "Tiempos, trabajos y género" realitzades al febrer de 2001 a la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona.

DD.AA. (2008) *Frontera Sur: nuevas políticas de gestión y externalización del control de la inmigración en Europa*. Virus, Barcelona.